

A MAGYAR TERMÉSZETJÁRÓ SZÖVETSÉG

OKTATÁSI SZABÁLYZATA

2022

Bevezetés

Jelen szabályzat célja, hogy a Magyar Természetjáró Szövetség (a továbbiakban: MTSZ) és a tagszervezetei által megvalósított, és az MTSZ által minőségbiztosított oktatási tevékenységek során

- minél egyszerűbb adminisztrációval,
- a módszertani szabadság megtartásával,
- korszerű, innovatív megoldásokat támogatva,
- egységes, átlátható keretek között,
- a képzési folyamatban szereplők támogatásának, továbbképzésének lehetőségét megteremtve,
- képzések, képzési szintek közötti átjárhatóság, egymásra épülés, modularitás biztosításával,
- a felelősségi körök tisztázásával,
- minél hatékonyabban

valósulhassanak meg a nevelési, képesség- és kompetenciafejlesztési célok és az egész életen át tartó tanulás.

I. Alapelvek

A fenti célok érdekében jelen szabályzat rögzíti

- az alapfogalmakat,
- a képzési folyamat szereplőit,
- a képzések fajtáit,
- képzések indításának feltételeit,
- a képzésre jelentkezés feltételeit,
- a képzés menetét,
- a vizsgáztatás általános feltételeit,
- a vizsga lefolytatását,
- a túravezetői képesítés elismerésének külső formáit,
- a tanúsítvány és a jelvény kiadásának feltételeit.

Az MTSZ képzéseket, illetve tanfolyamokat hirdet meg, amelyek a kezdő szinttől a továbbképzésig kínálnak lehetőséget. Ezen képzési fajták megszervezésére bármelyik tagszervezetnek lehetősége van, amennyiben megfelel a jelen szabályzatban foglalt feltételeknek.

Az oktatás egyaránt szervezhető egyesületi, szakosztályi, területi, szakági és országos szakbizottsági keretekben (részletesen lásd a táblázatot).

Az MTSZ által minőségbiztosított tanfolyamokat, továbbképzéseket a képzés megkezdése előtt az MTSZ Oktatási Bizottságánál (továbbiakban MTSZ OB) be kell jelenteni. A középfokú képzések és a továbbképzések bejelentés- és engedélykötelesek.

A tananyag eredményes elsajátítása érdekében bizonyos képzési szinteknél kötelező tanfolyamot szervezni.

A képzés és a képzés elvégzéséhez szükséges vizsga egymástól nem elválaszthatóak.

II. Alapfogalmak

Alapfokú képzés: az MTSZ vagy tagszervezetei által szervezett, az MTSZ OB-hoz bejelentett, de nem engedélyköteles képzés, amely alapfokú túrázói ismereteket oktat, és nem zárul MTSZ vizsgával.

Aranyjelvényes túravezetői képesítés: az ezüstjelvényes túravezetői képesítés megszerzése után megpályázható minősítési kategória. Az aranyjelvényes túravezetői cím pályázási feltételeit az MTSZ Kitüntetési Szabályzata tartalmazza részletesen.

Bemeneti követelmény: az a mérhető tudás, aminek megléte a minősített képzésekre való beiratkozás feltétele.

Túravezető: Az a személy, aki szervezett természetjárás keretében túrát vezet, amelynek során törekszik vezetőként és természetjáróként is a legjobb tudása szerint eljárni. A túra során alkalmazni tudja a „ne hagyj nyomot magad után” elvet a természetben, valamint aki képes és igénye is van az egész életen át tartó tanulásra, szervezeten vagy önképzés során.

„Ne hagyj nyomot magad után” elv: környezetvédelmi alapelv, felelősségteljes túrázói viselkedés.

„Egész életen át tartó tanulás” elve: a készségek, képességek és ismeretek folyamatos, egész életen át tartó elsajátítása, fejlesztése. Jelen szabályzat vonatkozásában az MTSZ célja, hogy a túravezetők folyamatosan továbbképezzék, fejlesszék magukat, tudásukat, képességeiket naprakészen tartásuk.

Bronzjelvényes túravezető: az a túravezető, aki az MTSZ középfokú képesítését megszerzi. A feltételeket lásd a túravezetői képesítés megszerzése pontnál. (VIII.)

Ezüstjelvényes túravezető: az a túravezető, aki az MTSZ középfokú túravezetői képesítésének megszerzése után a felsőfokú képesítést is megszerzi. A feltételeket lásd a túravezetői képesítés megszerzése pontnál. (VIII.)

Képzésszervező vagy tanfolyamvezető: az a minősített túravezető, aki az MTSZ valamely tagszervezetének tagja, az MTSZ vagy valamely tagszervezete megbízásából előkészíti, szervezi és lebonyolítja a képzést, tartja a kapcsolatot az MTSZ-szel, összeállítja az oktatói törzset, felkéri és megbízza az oktatókat, nyomon követi a résztvevők teljesítményét, valamint szervezi és lebonyolítja a vizsgát. Felel a jogszabályok betartásáért (pl. felnőttképzési program).

Kompetencia: olyan ismeretek, készségek és képességek összessége, amely által a személy egy adott területen képes meghatározott döntésen és a megvalósításon alapuló eredmény elérésére.

Középfokú képzés: az MTSZ vagy tagszervezetei által szervezett, az MTSZ-hez bejelentett és az MTSZ engedélyéhez kötött, az MTSZ által meghatározott bemeneti követelményekkel rendelkező képzés, amely MTSZ vizsgával zárul.

Minőségbiztosítás: az MTSZ arra irányuló tevékenysége, hogy a tagszervezetei által megvalósított képzések egységes és átlátható keretek között valósuljanak meg, és elérjék a képzésekhez kapcsolódóan kitűzött nevelési, képesség- és kompetenciafejlesztési célokat.

Minősített képzés: az MTSZ vagy tagszervezetei által szervezett, az MTSZ OB által engedélyezett képzés, amely MTSZ vizsgával zárul. A képzés időtartamára, tematikájára az adott képzési program tesz javaslatot.

Modularitás: egymásra épülő képzési program, ahol az egymásra épülést a bemeneti és kimeneti követelmények összehangolása biztosítja.

MTSZ Oktatási Bizottság: az MTSZ hatályos Alapszabálya XII. pontja, 29. § alapján létrehozott szakmai bizottság, amelynek feladata az MTSZ és tagszervezetei képzési tevékenységeinek összehangolása, koordinálása és minőségbiztosítása. Az MTSZ OB vezetőjét az MTSZ elnöke nevezi ki.

Oktató: egyes meghatározott témákban csak a témához kapcsolódó iskolai végzettséggel rendelkező előadó tarthat előadást. Amennyiben az előadó nem rendelkezik ezen végzettséggel, úgy írásbeli kérelem esetén az MTSZ OB a „Magyar Természetjáró Szövetség szakelőadója” címet adhatja a kérelmezőnek az adott képzésre, azzal a megkötéssel, hogy ezen a címen csak az adott témában lehet a kérelmező szakelőadó.

Egyes, speciális szakképzettséget igénylő témák oktatója lehet olyan meghívott előadó, akit az MTSZ OB kér fel. A meghívott előadók tevékenységét az MTSZ OB koordinálja (kapcsolattartás, ajánlás képzésekre).

Oktatói törzs: tagjai a képzés szakágának és szintjének megfelelő képesítéssel és ezen túlmenően oktatói, módszertani ismeretekkel és készségekkel rendelkeznek. Az oktatói törzs tagjai a képzésszervező irányítása mellett a képzés sikeres megvalósítása érdekében végzik feladataikat.

Továbbképzés: az MTSZ vagy tagszervezetei által szervezett, az MTSZ-hez bejelentett, engedélyköteles, bemeneti követelményekkel rendelkező képzés, amely a középfokú képzés során megszerzett tudás továbbfejlesztésére irányul.

Vizsgabizottság:

A vizsgák lebonyolítását vizsgabizottság felügyeli. Összetételét jelen szabályzat szabályozza.

III. Az oktatási-képzési rendszer áttekintése, képzési fajták

A képzés szintjei: alapfokú, középfokú, felsőfokú (továbbképzés)

A képzést végző szervezet:

T: tagszervezet

Tsz: MTSZ által felkért, MTSZ-szel szerződött tagszervezet

MTSZ: MTSZ OB

A vizsga:

N = nem vizsgaköteles

K = vizsgaköteles

A leggyakoribb képzési fajták:

<u>Alapfokú</u>	<u>Ki szervezheti?</u>	<u>Vizsga?</u>
Alapfokú túrázói ismeretek	T, MTSZ	N
Útjelző segéd	T	N
<u>Középfokú</u>		
Bronzjelvényes túravezető képzés	T	K
Útjelzővezető-képzés	T	K
<u>Felsőfokú továbbképzések</u>		
Ezüstjelvényes túravezető képesítés	Tsz, MTSZ	K
Aranyjelvényes túravezető képesítés	MTSZ	N
Oktatói továbbképzés	MTSZ	N
Vizsgaelnöki képzés	MTSZ	N

IV. Képzések indításának folyamata

Az alapfokú képzések az MTSZ felé bejelentéskötelesek, nem szükséges ezeknek a képzéseknek az MTSZ OB általi jóváhagyása. Ezekre a képzésekre csak az alábbi folyamat a.) és e.) pontja vonatkozik. A bejelentést minden esetben meg kell tenni, ezzel biztosítva a középfokú tanfolyamok bemeneti követelményeinek ellenőrizhetőségét.

Jelen szabályzat nem tartalmazza a képzésekre vonatkozóan a mindenkor hatályos törvényi feltételeket. Az ezeknek való megfelelés a képzésszervező felelősségi körébe tartozik.

A képzés indításának adminisztrációs folyamata:

- a) képzés indítására vonatkozó szándék bejelentése az MTSZ OB-hez legalább 30 nappal a tanfolyam indítása előtt:
Amennyiben középfokú képzésről vagy továbbképzésről van szó, akkor a következőket kell beküldeni:
- Tanfolyambejelentő lap
  - Tanfolyam részletes kiírása: a tanfolyam időpontjai, helyszínei, témái, a képzés formája, tanfolyamon előadók neve, megjelölve az előadás témáját és az előadó foglalkozását.

Az alapfokú képzéseket az OB-hez emailben lehet bejelenteni, tervezett tematika, oktatók, időtartam bemutatásával. Az alapfokú képzések bejelentése segíti a középfokú képzések bemeneti követelményeinek ellenőrzését.

- b) képzés engedélyezése az MTSZ OB által: ennek során az MTSZ OB azt vizsgálja, hogy a képzés mindenben megfelel-e a Minősített képzés feltételeinek. Amennyiben szükséges, az MTSZ OB jogosult hiánypótlást vagy a beadott dokumentumok módosítását kérni.
- c) **képzés tagszervezet általi meghirdetése: Minősített képzés csak az MTSZ OB jóváhagyása után hirdethető meg.**
- d) képzés MTSZ általi meghirdetése: az MTSZ a tagszervezetek kérésére online felületein megjelenítheti az MTSZ OB-hez bejelentett alapfokú képzéseket, valamint az MTSZ OB által engedélyezett középfokú képzéseket és továbbképzéseket.
- e) képzés résztvevőinek bejelentése az MTSZ OB felé annak érdekében, hogy később az MTSZ OB ellenőrizni tudja a képzésen résztvevők vizsgára bocsáthatóságának feltételeit.

V. Képzésekre jelentkezés feltételei

Az MTSZ által minősített képzéseken azok a személyek vehetnek részt, akik

- a képzést záró vizsga időpontja előtt betöltötték a 18. életévüket,
- megfelelnek a képzést szervező tagszervezet által előírt egyéb feltételeknek.

VI. Vizsgáztatás általános szabályai

Az MTSZ képzési fajtái közül a középfokú képzések és az ezüstjelvényes továbbképzések zárulnak kötelezően vizsgával.

Középfokú képzés nem szervezhető vizsga nélkül, vizsga nem szervezhető képzés nélkül.

A vizsga az adott képzés képzési programjának megfelelően

- elméleti és gyakorlati részből áll,
- egyes elemeit az MTSZ központilag végezheti.

A. A VIZSGÁK FOLYAMATA

Az egyes képzésfajták részletes vizsgafeltételeit önálló képzési program szabályozhatja. Amennyiben ilyen önálló szabályzat nincs, a vizsgákra az alábbi folyamatleírás és feltételek érvényesek.

1. A vizsgát lebonyolítása előtt legalább 30 nappal korábban kell bejelenteni az MTSZ OB-hoz a Tanfolyami vizsgabejelentő lapon, amelyhez csatolni kell a gyakorlati vizsgapálya dokumentációját, beleértve a térképvázlatot is, ezen szerepeltetve:
  - a rendező szervezet nevét,
  - a vizsgapálya készítőjének nevét.
  - a gyakorlati vizsga megrendezésének dátumát,
  - a hegység, vagy tájegység nevét,
  - az északi irányt,
  - a térképvázlat méretarányát,
  - a vizsgapálya légvonal távját és szintemelkedését,
  - a vizsgatúra rajt és cél helyét, megnevezését,
  - az időmérő és ellenőrzőpontok helyét és megnevezését.
2. A képzésszervezőnek a képzés lezárásával be kell jelentenie az MTSZ OB felé a vizsgára bocsátható résztvevők listáját, és a vizsgára jelentkezők (névjegyzék) listáját is.

A vizsgán csak olyan személy vehet részt:

- akit a képzésszervező a képzés megkezdésekor bejelentett az MTSZ OB felé,
- vagy aki egy korábbi, két évnél nem régebben befejeződött (MTSZ-hez akkor bejelentett) képzés végén halasztotta a vizsgára jelentkezést, vagy sikertelen vizsgát tett.

Ha változik a vizsga tervezett időpontja és/vagy helyszíne, a képzésszervezőnek ezt haladéktalanul jeleznie kell az MTSZ OB felé.

3. A vizsgát követően a névjegyzék alapján 2 példányban kell elkészíteni a vizsgajegyzőkönyvet.

A vizsgán felvett jegyzőkönyv egy példányát az MTSZ Oktatási Bizottsága részére 14 napon belül kell beküldeni elektronikusan. A vizsgajegyzőkönyv egy példányát pedig a tanfolyamot rendező tagszervezet őrzi.

B. A VIZSGABIZOTTSÁG

A vizsgabizottság 4 főből áll.

A vizsgabizottság elnöke az MTSZ OB által megbízott olyan képzett személy, aki a vizsga fokozatánál magasabb, a szakágnak megfelelő túravezetői képesítéssel rendelkezik, ismeri és alkalmazni képes a hatályos Oktatási Szabályzat vonatkozó részeit, valamint ismeri a vizsgaelnöki feladatkört és a vizsga lebonyolításának teljes menetét. További 2 fő vizsgabizottsági tag a képzésszervező által felkért, legalább a vizsga fokozatának és szakágának megfelelő képesítéssel rendelkező személy.

A vizsgabizottságba 1 főt az MTSZ OB is delegál.

C. A TÚRAVEZETŐI VIZSGÁKRA VALÓ JELENTKEZÉS ÁLTALÁNOS FELTÉTELEI:

- képzésszervező által biztosított jelentkezési lap kitöltése
- egyéb, adminisztrációs feltételek teljesítése
- nyilatkozat az adatkezelésről
- tanfolyamszervező igazolása az elvégzett tanfolyamról
- vizsga napjáig betöltött 18. életév

D. VIZSGÁK LEBONYOLÍTÁSA

Amennyiben a képzési program elméleti és gyakorlati vizsgát tartalmaz, és megoldható, javasolt ezt különböző napokon, de egy héten belül lebonyolítani.

A középfokú írásbeli vizsgák központi kérdéssorból állnak.

Írásbeli vizsga esetén olyan helyiséget (termet, tantermet) kell biztosítani, ahol a hallgatók egyéni, önálló feladatmegoldásának körülményei biztosítottak. Az írásbeli vizsgán legalább két vizsgabizottsági tagnak kell jelen lennie. Ettől eltérni csak az MTSZ OB-vel egyeztetett módon lehet.

A gyakorlati vizsgán a sikeres írásbeli vizsgát tett hallgatók vehetnek részt.

Mind az írásbeli, mind a gyakorlati vizsga esetében a vizsgabizottság elnöke egyéni elbírálási joggal rendelkezik az alábbi esetek tekintetében:

- a minimum megfelelési küszöb határán levő írásbeli vizsga eredménye szóbeli vizsgáztatással feljavítható,
- a vizsga lebonyolítása közben a szabályokat nem betartó hallgatót kizárhatja a vizsgából,

- amennyiben a hallgató egy feladat megoldásáért kapott értékeléssel nem ért egyet, írásban, jegyzőkönyv alapján kifogást tehet a vizsgaelnöknél, aki a panasz kivizsgálása után dönthet az eredmény módosításáról.

Minden, a fentiekhez kapcsolódó vizsgabizottsági döntést és intézkedést a vizsga jegyzőkönyvében hitelesen dokumentálni kell.

E. VIZSGÁK ÉRTÉKELÉSE

A vizsgákon az értékelés módja: megfelelt / nem megfelelt

Részletesebb szempontokat minden képzési program meghatározhat.

A tanfolyam eredményes elvégzéséhez sikeres, a képzési programnak megfelelő vizsga szükséges.

F. JAVÍTÓVIZSGA

Sikertelen vizsga esetén két éven belül, legfeljebb két alkalommal javítóvizsga tehető.

VII. A túravezetői képesítés elismerésének külső formái

- túravezetői vizsgabizonyítvány:
  - a tanfolyam elvégzése és az azt záró vizsga sikeres letétele után az MTSZ tagszervezeti tagok által igényelhető,
  - nem MTSZ tagszervezeti tagoknak igazolás adható ki.
- túravezetői jelvény:
  - a tanfolyam elvégzése és az azt záró vizsga sikeres letétele után kérhető, ezt kizárólag az MTSZ tagszervezeteinek tagjai kaphatják meg.

VIII. A túravezetői képzésre épülő további képesítések megszerzésének feltételei

A középfokú képzésekre ráépülő továbbképzések, valamint ezekre épülő képesítések feltételrendszerét az egyes képzési programok tartalmazzák.

Az újtjelzővezető-képzés, újtjelző segéd-képzés speciális szabályait külön szabályzat tartalmazza.

IX. Záró rendelkezések

Ettől a szabályzattól különleges esetekben az MTSZ illetékes bizottságának (Oktatási Bizottság) egyedi, írásbeli engedélye alapján lehet eltérni.

Jelen szabályzat mellé az MTSZ OB ügymeneti útmutatókat, módszertani útmutatókat, vizsgakövetelményeket, képzési programokat adhat ki, amelyek segítséget nyújtanak a tagszervezeteknek a képzések és a vizsgák gyakorlati megvalósításában, lebonyolításában.

Jóváhagyta az MTSZ Elnöksége az 2022. .... -i ülésén.